

SL

SL

SL

Osnutek

UREDBA KOMISIJE

z dne [...]

o določitvi smernic za vzpostavitev mehanizma nadomestil upravljavcem prenosnih omrežij za stroške prevajanja čezmejnih pretokov električne energije ter skupnega regulatornega pristopa k zaračunavanju prenosa

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1228/2003 Evropskega parlamenta in Sveta o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije¹ in zlasti odstavkov 2 in 3 člena 8 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (ES) št. 1228/2003 predvideva vzpostavitev mehanizma nadomestil med upravljavci prenosnih omrežij. V skladu s to uredbo namerava Komisija pripraviti smernice, ki podrobno določajo postopek in metodologijo, ki se uporabita v mehanizmu nadomestil med upravljavci prenosnih omrežij, ter ustrezna pravila za postopno usklajevanje določanja cen po nacionalnih tarifnih sistemih.
- (2) Odkar je bila prvič prepoznana potreba po mehanizmu nadomestil med upravljavci prenosnih omrežij, so upravljavci prenosnih omrežij pridobili dragocene izkušnje, zlasti prek prostovoljnih mehanizmov. Vendar pa so upravljavci prenosnih omrežij vedno težje dosegali sporazum o takih prostovoljnih mehanizmih.
- (3) Zavezujoče smernice, ki vzpostavljajo mehanizem nadomestil med upravljavci prenosnih omrežij, bi morale zagotoviti stabilno podlago za delovanje mehanizma nadomestil med upravljavci prenosnih omrežij in pošteno nadomestilo upravljavcem prenosnih omrežij za stroške prevajanja čezmejnih pretokov električne energije.
- (4) Upravljavci prenosnih omrežij iz tretjih držav, ki so sklenili sporazume z Unijo in s tem sprejeli uporabljajo in uporabljajo zakonodajo Unije na področju električne energije, bi morali biti upravičeni do enakopravnega sodelovanja v mehanizmu nadomestil med upravljavci prenosnih omrežij z upravljavci prenosnih omrežij iz držav članic.
- (5) Primerno je vzpostaviti mehanizme, ki omogočajo obravnavo upravljavcev prenosnih omrežij v tretjih državah, ki niso sklenili sporazumov z Unijo, vendar pa so sprejeli in

¹ UL L 176, 15.7.2003, str. 1

uporabljajo zakonodajo Unije na področju električne energije, na pošteni in pravični osnovi z upravljavci prenosnih omrežij v državah članicah.

- (6) Upravljavci prenosnih omrežij bi morali prejeti nadomestila za izgube energije, ki nastajajo zaradi prevajanja čezmejnih pretokov električne energije. Taka nadomestila bi morala temeljiti na oceni izgub, ki bi nastale zaradi odsotnosti tranzita električne energije.
- (7) Za nadomestila upravljavcem prenosnega omrežja za stroške zagotavljanja infrastrukture za prevajanje čezmejnih pretokov električne energije bi moral biti ustanovljen sklad. Vrednost tega sklada bi morala temeljiti na dolgoročnem povprečju dodatnih stroškov zagotavljanja infrastrukture za prevajanje čezmejnih pretokov električne energije, ocenjenem za celotno Unijo.
- (8) Upravljavci prenosnih omrežij v tretjih državah bi se morali srečevati z enakimi stroški uporabe prenosnega omrežja Unije, kakor upravljavci prenosnih omrežij v državah članicah.
- (9) Razlike v cenah, s katerimi se srečujejo proizvajalci električne energije za dostop do prenosnega omrežja, ne bi smele ogroziti notranjega trga. Zato bi bilo treba povprečne cene za dostop do omrežja v državah članicah obdržati v razponu, ki pomaga zagotavljati uresničevanje koristi uskladitve.
- (10) Ukrepi, ki jih predvideva ta uredba, so v skladu z mnenjem Odbora, ustanovljenega s členom 13 Uredbe 1228/2003,

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Upravljavci prenosnih omrežij prejmejo nadomestilo za stroške, nastale zaradi prevajanja čezmejnih pretokov električne energije po njihovih omrežjih, na podlagi smernic, navedenih v Delu A Priloge.

Člen 2

Cene, ki jih uporabljajo upravljavci omrežja, morajo biti v razponu, ki ga določa Del B Priloge.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, [...]

Za Komisijo
[...]
Predsednik

PRILOGA

Del A

SMERNICE ZA VZPOSTAVITEV MEHANIZMA NADOMESTIL MED UPRAVLJAVCI PRENOSNIH OMREŽIJ

1. Splošne določbe
- 1.1. Mehanizem nadomestil med upravljavci prenosnih omrežij (ITC) zagotavlja nadomestilo za stroške prevajanja čezmejnih pretokov električne energije, vključno z zagotavljanjem čezmejnega dostopa do med seboj povezanega omrežja.
- 1.2. Evropsko omrežje upravljavcev prenosnega omrežja za električno energijo (ENTSO za električno energijo) ustanovi sklad ITC za nadomestilo stroškov prevajanja čezmejnih pretokov električne energije upravljavcem prenosnih omrežij.

Sklad ITC zagotovi:

- (1) celotno nadomestilo za izgube, nastale na prenosnih omrežjih vseh nacionalnih prenosnih omrežij zaradi prevajanja čezmejnih pretokov električne energije,

in

- (2) celotno nadomestilo za zagotavljanje infrastrukture za prevajanje čezmejnih pretokov električne energije.

- 1.3. Prispevki v Sklad ITC se izračunajo v skladu z oddelkom 6.

Plačila iz Sklada ITC se izračunajo v skladu z oddelkom 4 in oddelkom 5.

Prispevki in plačila v zvezi s Skladom ITC se izvršijo za obdobje od [datum začetka veljavnosti] do 31. decembra 2010, pozneje pa na letni osnovi. ENTSO za električno energijo je odgovoren za pripravo dogovorov za zbiranje in črpanje vseh plačil v zvezi s Skladom ITC in tudi za določanje rokov plačil. Vsi prispevki in plačila se izvršijo v enem letu po končanem obdobju, za katerega veljajo.

- 1.4. Skupina evropskih regulatorjev za električno energijo in plin (ERGEG), ustanovljena s Sklepom Komisije 2003/796/ES², Komisiji vsako leto poroča o izvajanju mehanizma ITC in upravljanju Sklada ITC.

ENTSO za električno energijo pri tej nalogi sodeluje s Komisijo in ERGEG ter zagotavlja ERGEG vse informacije, potrebne za ta namen.

- 1.5. Vsak upravljavec prenosnega omrežja zagotavlja ENTSO za električno energijo in ERGEG vse informacije, potrebne za izvajanje mehanizma ITC.

² UL J 296, 14. 11. 2003, str. 34.

- 1.6. Transit električne energije se izračuna na podlagi nižje absolutne vrednosti uvoza in izvoza po povezavah, kadar se zmogljivost dodeljuje na način, ki je združljiv s smernicami za razreševanje prezasedenosti iz Priloge I Uredbe (ES) št. 1228/2003.
- 1.7. Za namene tega dela Priloge pomeni neto pretok električne energije razliko med celotnim izvozom električne energije iz danega prenosnega omrežja in celotnim uvozom električne energije v isto prenosno omrežje.
- 1.8. Do ustanovitve ENTSO za električno energijo upravljavci prenosnih omrežij za izvajanje nalog, dodeljenih ENTSO za električno energijo v zvezi z mehanizmom ITC, sodelujejo med seboj.
2. Sodelovanje v mehanizmu ITC
- 2.1. Vsak regulatorni organ zagotovi sodelovanje upravljavcev prenosnega omrežja z območja svoje pristojnosti v mehanizmu ITC, cene, ki jih uporabljajo upravljavci prenosnih sistemov za dostop do omrežij, pa ne vključujejo nobenih dodatnih cen v zvezi s stroški prevajanja čezmejnih pretokov električne energije.
- 2.2. Upravljavci prenosnih omrežij iz tretjih držav, ki so sklenili sporazume z Unijo in s tem sprejeli in uporabljajo zakonodajo Unije na področju električne energije, so upravičeni do sodelovanja v mehanizmu ITC.

Do sodelovanja v mehanizmu ITC so zlasti upravičeni upravljavci prenosnih omrežij, ki delujejo na ozemljih, opredeljenih v prvi alineji odstavka 1 člena 2 Sklepa 2008/02 Ministrskega sveta Energetske skupnosti z dne 27. junija 2008. Ta obsega upravljavce prenosnih omrežij iz Albanije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, Črne Gore, Srbije in Kosova v skladu z Resolucijo 1244 Varnostnega sveta Združenih narodov.

Vsak upravljavec prenosnega omrežja iz tretje države, ki sodeluje v mehanizmu ITC, se obravnava na enakopravni osnovi z upravljavcem prenosnega omrežja države članice.

3. Večstranski sporazumi
- 3.1. ENTSO za električno energijo spodbuja sklepanje večstranskih sporazumov v zvezi z nadomestilom za stroške prevajanja čezmejnih pretokov električne energije med upravljavci prenosnih omrežij, ki sodelujejo v mehanizmu ITC, in upravljavci prenosnih omrežij iz tretjih držav, ki niso sklenili sporazumov z Unijo, vendar pa so sprejeli in uporabljajo zakonodajo Unije na področju električne energije.
- 3.2. Namen takih večstranskih sporazumov je, da zagotovijo obravnavo upravljavca prenosnega omrežja iz tretje države na enakopravni osnovi z upravljavcem prenosnega omrežja v državi, ki sodeluje v mehanizmu ITC.
- 3.3. Kadar je potrebno, lahko taki večstranski sporazumi priporočijo ustrezno prilagoditev nadomestila za zagotovitev infrastrukture za prevajanje čezmejnih pretokov električne energije, opredeljenega v skladu z oddelkom 5, celotnemu nadomestilu. Vsako tako prilagoditev odobri Komisija.

- 3.4. Obravnava upravljavca prenosnega omrežja iz tretje države ne more biti ugodnejša od tiste, ki bi veljala za upravljavca prenosnega omrežja, ki sodeluje v mehanizmu ITC.
- 3.5. ENTSO za električno energijo predloži vse take večstranske sporazume Komisiji.
4. Nadomestilo za izgube
- 4.1. Nadomestilo za izgube, nastale na nacionalnih prenosnih omrežjih zaradi prevajanja čezmejnih pretokov električne energije, se izračunajo ločeno od nadomestila za stroške, nastale v zvezi z zagotavljanjem infrastrukture za prevajanje čezmejnih pretokov električne energije.
- 4.2. Višina izgub, nastalih na nacionalnem prenosnem omrežju, se ugotovi z izračunom razlike med:
- (1) višino izgub, dejansko nastalih na prenosnem omrežju v ustreznem obdobju, in
 - (2) ocenjeno višino izgub na prenosnem omrežju, ki bi nastale na omrežju v ustreznem obdobju, če ne bi prišlo do tranzitov električne energije.
- 4.3. Za izdelavo izračuna, navedenega v točki 4.2, je odgovoren ENTSO za električno energijo. Ta izračun se lahko izpelje iz ocen za številne časovne točke v ustreznem obdobju.
- 4.4. Vrednost izgub, nastalih na nacionalnem prenosnem omrežju zaradi čezmejnega pretoka električne energije, se izračuna na isti osnovi, kot jo je odobril regulatorni organ v zvezi z vsemi izgubami na nacionalnih prenosnih omrežjih.
- Kadar ustrezni regulatorni organ ni odobril osnove za izračun izgub za obdobje, za katero velja mehanizem ITC, vrednost izgub za namene mehanizma ITC oceni ENTSO za električno energijo.
5. Nadomestilo za zagotavljanje infrastrukture za čezmejne pretoke električne energije
- 5.1. Celotno nadomestilo za zagotavljanje infrastrukture za prevajanje čezmejnih pretokov električne energije opredeli Komisija.
- 5.2. Za namene opredelitve celotnega nadomestila za zagotavljanje infrastrukture za prevajanje čezmejnih pretokov električne energije ERGEG pomaga Komisiji pri izvedbi ocene infrastrukture, povezane s spodbujanjem čezmejnih pretokov, v celotni Uniji. ENTSO za električno energijo zagotovi Komisiji in ERGEG vso potrebno pomoč za izvedbo te ocene.
- Ta ocena je sestavljena iz tehnične in ekonomske ocene predvidenega dolgoročnega povprečja dodatnih stroškov zagotavljanja te infrastrukture za prenos električne energije za čezmejne pretoke električne energije na letni osnovi v ustreznem obdobju in temelji na priznanih standardnih metodah za izračun stroškov.

Ocena stroškov zagotavljanja infrastrukture za čezmejne pretoke električne energije upošteva tudi prihodke iz dodeljevanja povezovalnih zmogljivosti.

Ta ocena v celotni Uniji vključuje infrastrukturo v vseh državah članicah in tretjih državah, ki sodelujejo v mehanizmu ICT in v omrežjih, ki jih upravljajo upravljavci prenosnih omrežij, ki so sklenili večstranske sporazume, navedene v oddelku 3.

- 5.3. Dokler Komisija ne izvede ocene iz točke 5.2, se celotno nadomestilo za zagotavljanje infrastrukture za prevajanje čezmejnih pretokov električne energije določi v višini 100 000 000 EUR letno.
- 5.4. Celotno nadomestilo za stroške zagotavljanja infrastrukture za prevajanje čezmejnih pretokov električne energije se porazdeli med upravljavce prenosnih omrežij, odgovorne za nacionalna prenosna omrežja, v sorazmerju s:
- (1) faktorjem tranzita, ki zadeva stanje tranzitov na tem nacionalnem prenosnem omrežju kot delež skupnih tranzitov na vseh nacionalnih prenosnih omrežjih;
 - (2) faktorjem obremenitve, ki zadeva tranzite električne energije kot delež obremenitve na tem nacionalnem prenosnem omrežju v razmerju do tranzitov električne energije kot deleža obremenitve za vsa nacionalna prenosna omrežja.

Utež faktorja tranzita je 75 %, faktorja obremenitve pa 25 %.

6. Prispevki v Sklad ITC

- 6.1. Upravljavci prenosnih omrežij prispevajo v Sklad ITC v sorazmerju z absolutno vrednostjo neto pretokov na svoje nacionalno prenosno omrežje in z njega kot deležem vsote absolutne vrednosti neto pretokov na vsa nacionalna prenosna omrežja in z njih.

- 6.2. Ta izračun upošteva tudi uvoz in izvoz električne energije, ki ju zajemajo določbe oddelka 7.

7. Pristojbina za uporabo prenosnega omrežja za uvoz in izvoz električne energije tretjih držav.

- 7.1. Pristojbina za uporabo prenosnega omrežja se plača na celotni uvoz in izvoz električne energije iz vseh tretjih držav, kadar:

- (1) navedena država ni sklenila sporazuma z Unijo, vendar pa je sprejela in uporablja zakonodajo Unije na področju električne energije

in

- (2) upravljavec prenosnega omrežja, ki odgovarja za omrežje, s katerega se električna energija uvaža ali na katerega se električna energija izvaža, ni sklenil večstranskega sporazuma, navedenega v oddelku 3.

Ta pristojbina se navede v eurih na megavatno uro.

- 7.2. Vsak udeleženec v mehanizmu ITC obračuna pristojbino za uporabo prenosnega omrežja za načrtovan uvoz in izvoz električne energije med nacionalnim prenosnim omrežjem in prenosnim omrežjem tretje države.
- 7.3. Pristojbino za uporabo prenosnega omrežja za vsako leto vnaprej izračuna ENTSO za električno energijo. Določi se kot ocenjen prispevek na megavatno uro, ki bi ga upravljavci prenosnih omrežij iz države udeleženke plačali Skladu ITC na podlagi načrtovanih čezmejnih pretokov električne energije za ustrezno leto.

Del B

SMERNICE ZA SKUPNI REGULATORNI PRISTOP K ZARAČUNAVANJU PRENOSA

1. Povprečne letne tarifne cene prenosa, ki jih plačujejo proizvajalci v vsaki državi članici, morajo biti v razponih, določenih v točki 3.
2. Povprečne letne tarifne cene prenosa, ki jih plačujejo proizvajalci, so celotne letne tarifne cene prenosa, ki jih plačujejo proizvajalci, deljene s celotno izmerjeno energijo, ki jo proizvajalci letno pošiljajo v prenosno omrežje države članice.

Izračun celotnih tarifnih cen prenosa, ki jih plačujejo proizvajalci, ne zajema:

- (1) cen, ki jih plačujejo proizvajalci za fizična sredstva, potrebna za povezavo z omrežjem ali izboljšavo povezave;
 - (2) cen, ki jih plačujejo proizvajalci v zvezi s pomožnimi storitvami;
 - (3) cen za posebne izgube v omrežjih, ki jih plačujejo proizvajalci.
3. Vrednost povprečnih letnih tarifnih cen za prenos, ki jih plačujejo proizvajalci, mora biti v razponu od 0 do 0,5 EUR/MWh, razen tistih, ki veljajo na Danskem, Švedskem, Finskem, Irskem, Veliki Britaniji in Severni Irski.

Vrednost povprečnih letnih tarifnih cen za prenos, ki jih plačujejo proizvajalci na Danskem, Švedskem in Finskem, mora biti v razponu od 0 do 0,7 EUR/MWh.

Vrednost povprečnih letnih tarifnih cen za prenos, ki jih plačujejo proizvajalci na Irskem, v Veliki Britaniji in Severni Irski, mora biti v razponu od 0 do 2,5 EUR/MWh.